

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 505
van **WILFRIED VANDAELE**
datum: 9 maart 2016

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Zwinuitbreiding - Stand van zaken (2)

Over de uitbreiding van het Zwin stelde ik al meermaals vragen. In antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 4 van 28 september 2015 met betrekking tot de definitieve verwerving van de circa 94 hectare, nodig voor de uitbreiding van het Zwin, antwoordde de minister dat het merendeel van de gronden nodig om de ontpoldering te realiseren reeds werd aangekocht in der minne. Daarnaast gaf de minister een overzicht van de stand van zaken van de uitvoering van het raamakkoord en bevestigde zij dat er al vele stappen werden gezet met het oog op de verwerving van de resterende oppervlakte in de Willem-Leopoldpolder.

In een brief aan het kabinet van de minister en het Instituut voor Natuur en Bos (INBO) vragen enkele professoren en onderzoekers om bij de uitbreiding van het Zwin rekening te houden met het behoud van het Dievegat, een brakwaterkreek van uitzonderlijke natuurwaarde, gelegen in de Willem-Leopoldpolder ten zuiden van Het Zwin in Knokke-Heist, langsheen de Nieuwe-Hazegraspolderdijk. Het Dievegat is een brakwaterbiotoop waar meer dan 100 verschillende soorten werden aangetroffen, en heeft een ander habitatype (1150) dan het Zwin. Het Zwin is een schorregebied met habitatype 1330, het Dievegat is een lagunair waterlichaam afgescheiden van de zee, dat volgens de Europese commissie prioritair beschermd moet worden.

De professoren stellen daarom voor om, naast de geplande werken voor de uitbreiding van het Zwin, bijkomend een dijk van ongeveer 2 meter hoog en 100 meter lang rond de Dievegatkreek aan te leggen. Door de aanleg van deze extra dijk zouden de Dievegatkreek zelf en de, in het zuiden erop aansluitende, Nieuwe Watergang als brakwaterbiotoop kunnen blijven bestaan.

In het milieueffectrapport (MER) voor de uitbreiding van Het Zwin werd de Dievegatkreek blijkbaar nauwelijks behandeld en werd de grote natuurwaarde ervan over het hoofd gezien. In een gesprek met het ANB op 25 mei 2015 werd de professoren gevraagd mee te zoeken naar een geschikte locatie om het biotoop van Het Dievegat, ter compensatie, elders opnieuw te proberen creëren. Zij zijn echter van mening dat een uniek en tegelijk zeer stabiel biotoop, niet te compenseren valt, en meer dan waarschijnlijk ook niet opnieuw kan gecreëerd worden.

1. Wat is de huidige stand van zaken van de uitbreiding van het Zwin? Welke werken zijn al gestart en/of zullen starten in 2016? Graag een toelichting.

2. Hoe reageert de minister op de brief van de professoren met betrekking tot de unieke brakwaterbiotoop Het Dievegat? Ziet de minister mogelijkheden om deze biotoop alsnog te behouden, zonder dat de geplande werken van de uitbreiding van het Zwin in het gedrang komen?

ANTWOORD

op vraag nr. 505 van 9 maart 2016

van **WILFRIED VANDAELE**

1. In 2016 wordt gestart met de werfinrichting, worden de vereiste vooronderzoeken (archeologie, bodem) uitgevoerd, wordt de bouw van de nieuwe dijken aangevat en wordt de geul in de Zwinvlakte verbreed en verdiept. Een gronddepot in de Willem-Leopoldpolder (locatie nieuw broedeiland) wordt aangelegd en de bosjes worden er verwijderd.
2. Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) heeft op 30 maart 2016 een wetenschappelijk onderbouwd advies geformuleerd aan de professoren, waarbij geconcludeerd werd dat het aanwezige habitat niet voldoet aan de habitatdefinitie van het van prioritair belang zijnde type 1150. Het Agentschap voor Natuur en Bos concludeert in zijn antwoord aan de professoren, mede op basis van dit advies, dat indien geopteerd wordt voor behoud van de bewuste biotoop, de geplande werken voor de uitbreiding van het Zwin in het gedrang komen. Hierin wordt aangegeven dat:
 - de natuurwaarden van de Dievegatkreek wel degelijk meegenomen zijn in de voorafgaande procedures;
 - in de vele hydrodynamische vooronderzoeken en de MER-procedure ook de mogelijke alternatieven onderzocht werden, waarbij de Dievegatkreek niet werd opgenomen in de uitbreiding van het Zwin. Hieruit bleek duidelijk dat een behoud van het Dievegat en een duurzaam herstel van het ecosysteem van het Zwin, niet te verzoenen waren;
 - er geen mogelijkheid bestaat om een dijk rondom de Dievegatkreek te plaatsen zonder de projectdoelstellingen, de door de Vlaamse Regering goedgekeurde instandhoudingsdoelstellingen en het masterplan Kustveiligheid te hypothekeren of te ondermijnen;
 - Vlaanderen bij behoud van de Dievegatkreek haar engagementen naar Europa (instandhoudingsdoelstellingen, LIFE-ZTAR) en Nederland (Verdrag Vlaanderen-Nederland en samenwerkingsovereenkomsten) en andere Vlaamse partners (Raamakkoord Zwin) niet kan nakomen;
 - het technisch onmogelijk blijkt om een dijk van 2 meter hoog te plaatsen die het Dievegat vrijwaart van de getijden. Om een dijk te verkrijgen die het zeewater uit het Dievegat zou moeten houden, zou een dijk van 2 meter niet volstaan. Immers het zeewater kan bij de hoogste spring- en stormvloeden een hoogte van 5 tot 6 meter TAW bereiken, dit is 2 tot 3 meter boven het gemiddelde maaiveld van de Willem-Leopoldpolder, zodat een dijk van 2 meter geregeld zou overtopt worden en het Dievegat zou onderlopen. Een dijk die onderhevig is aan stormvloeden, is onderhevig aan erosie en zou dan ook een robuuste dijk moeten zijn die gepaard gaat met aanzienlijke investeringen qua aanleg en onderhoud, en ook nog eens habitatverlies zou impliceren door oppervlakte-inname van het getijdenmilieu. Het beschermen van het Dievegat tegen overstromingen vanuit zee vergt dus veel zwaardere ingrepen en investeringen dan wat de ondertekenaars van de brief aannemen;
 - de gevraagde ingreep ervoor zou zorgen dat er geen oppervlakte van 120 ha estuarien milieu zou kunnen gecreëerd worden conform alle voorafgaande afspraken en engagementen.